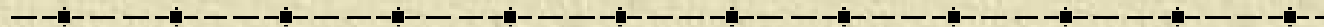

Partnerství NNO a veřejné správy

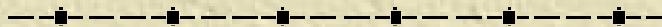
Dobrovolná práce a dobrovolnictví

Finanční zdroje pro NNO

Společenská odpovědnost firem

Přednáška 27.3.2007

Změny ve struktuře předmětu:

Datum	Přednáška	Cvičení
27. + 28. 3. 07	Škrabelová: Partnerství NNO, dobrovolnictví, financování	Domácí příprava na test
3. + 4. 4. 07	Prouzová: Rozbor financování NNO z veř.rozp.	Půlsemestrální písemný test
10. + 11. 4. 07	Škarabelová: Fundraising	Škarabelová: Psaní projektů
17. + 18. 4. 07	Póč: Evropské projekty a NNO	Póč: Psaní žádosti na evr. projekt
24. + 25. 4. 07	Nadace Partnerství (Mgr. Ing. Michal Veselý)	Horní mlýn, obč. sdružení (Ing. Stanislav Kutáček)
1. + 2. 5. 07	Státní svátek	Jurajdová: Účetnictví NNO
8. + 9. 5. 07	Státní svátek	Jurajdová: Daně a audit NNO
15. + 16. 5. 07	Prouzová: ???	Zápočtový písemný test

Vztahy státu a NNO

✦ Kooperativní, tj. partnerské

- ✦ Založené na interdependence theory
- ✦ Průběžná x odložená spolupráce
 - Přímá účast na programových pracích, práce v pracovních skupinách, formulace textu a obsahu programových dokumentů
 - Veřejné konzultace – připomínkování dokumentů

✦ Konfliktní

NNO konkurence s ROPO

✦ Rozpočtová organizace

● Změněna na Organizační složku

✦ Příspěvková organizace

✦ Obě upraveny zákonem o rozpočtovém
určení daní

Organizační složka

- ✦ vzniká a zaniká rozhodnutím zastupitelstva územního samosprávného celku
- ✦ při jejím zřízení musí zřizovatel vydat zřizovací listinu (její náležitosti předepisuje zákon)
- ✦ není samostatnou právnickou osobou
- ✦ její zaměstnanci jsou zaměstnanci obce nebo kraje
- ✦ není účetní jednotkou - příjmy a výdaje (rozpočet) organizační složky jsou obsaženy v rozpočtu jejího zřizovatele
- ✦ samosprávný celek ji bude zřizovat tehdy, pokud zajišťované činnosti nebudou vyžadovat velký počet zaměstnanců, nebudou potřebovat složité strojní či technické vybavení, nebudou vnitřně nebo jinak organizačně členěné a nebudou vstupovat do složitých ekonomických nebo právních vztahů

Příspěvková organizace

- ✦ vzniká a zaniká rozhodnutím zastupitelstva územního samosprávného celku
- ✦ je účetní jednotkou
- ✦ při založení PO zřizovatel vydá zřizovací listinu a podá návrh na její zápis do obchodního rejstříku
- ✦ je samostatnou právnickou osobou, která má ve správě majetek svého zřizovatele (vymezený ve zřizovací listině. Tato správa se řídí přesně vymezenými majetkovými právy, rovněž vymezenými ve zřizovací listině)
- ✦ okruhy tzv. doplňkové (nyní hospodářské) činnosti PO jsou též vymezeny ve zřizovací listině a jsou sledovány odděleně od činností hlavních

Nový občanský zákoník

- ✦ Upraví nově občanská sdružení, resp. spolky
- ✦ Upraví nově nadace a nadační fondy, rehabilituje pojem „nadační ústav“ jako náhradu za obecně prospěšnou společnost
- ✦ Nebude upravovat obecně prospěšné společnosti – „brontosauři“ mezi NNO
- ✦ Měl by upravit „veřejnou prospěšnost“
- ✦ V platnost 1. 1. 2008 (nejoptimističtější odhady)

Princip partnerství

- ✦ Prosazováno EU
- ✦ !!!Paradoxně v legislativě ani ostatních materiálech Evropské unie DEFINICE PARTNERSTVÍ NEEXISTUJE!!!
- ✦ Konsensus ohledně partnerství:
 - ◆ Rovné postavení partnerů
 - ◆ Společný prospěch všech zúčastněných
 - ◆ Praktický aktivní přínos každého z partnerů pro společný úspěch a výsledek

3 modely partnerství:

✦ Německý korporativní model (Německo)

✦ Americký model „zájmových skupin“ (USA)

✦ Model střední cesty (VB, ČR)

● Rada vlády pro nestátní neziskové organizace

- Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO
- Rozbor financování NNO z různých úrovní veřejných rozpočtů

Partnerství NNO a krajů

- ✦ Pověřená osoba nebo výbor na kraji
- ✦ Zástupci NNO ve výborech zastupitelstva nebo komisích rady
- ✦ Účast NNO na strategickém řízení
- ✦ Jednání s příslušnými odbory na KrÚ
- ✦ Osobní spoluúčast představitelů krajské samosprávy na akcích NNO
- ✦ Podání návrhu radě, vyplývající ze zákona

6 problémových okruhů partnerství na úrovni krajů

- ✦ Krátká existence krajů
- ✦ Nejasně vymezená pravidla poskytování, získávání a výměny informací
- ✦ Nedostatečně organizovaný demokratický vliv NNO na krajskou samosprávu
- ✦ Tlak na NNO, aby se přizpůsobily vnitřnímu chodu kraj.samosprávy
- ✦ Nejasná akreditační a dotační pravidla, vč. měřítek kvality poskytovaných služeb
- ✦ Konkurence NNO a PO, OS

Řešení (?)

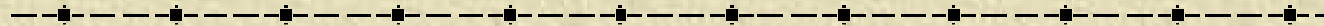
- ✦ Jednotné principy informování veřejnosti o činnosti VS
- ✦ Vznik sítě informačních center NNO
- ✦ Koordinátor pro spolupráci s NNO na KrÚ
- ✦ Členství NNO ve vybraných odborných pracovních skupinách kraje

Modely struktur NNO

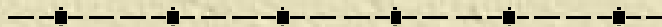
1. Regionální partnerství bez vnitřní struktury
2. Nestrukturovaný neziskový sektor při stávající struktuře veřejné správy
3. Nestrukturovaný neziskový sektor s jednotnou informační centrálou
4. Volná koalice neziskových organizací či komunitní koalice
5. Mandatorní koalice
6. Grémium neziskových organizací

MAJÍ NNO VYTVÁŘET KOALICE? NEPOPÍRÁ TO JEJICH NEZÁVISLOST???

Zákon o dobrovolnické službě

č. 198/2002 Sb.

Zákon upravuje pojmy:

- ✦ Dobrovolník – člověk vykonávající dobrovolnou činnost, resp. práci bez nároku na finanční ohodnocení
- ✦ Dobrovolnická činnost – aktivity spojené s organizací dobrovolnictví
- ✦ Dobrovolnická služba – výkon dobrovolné práce na základě smluvního vztahu (krátkodobá a dlouhodobá – delší než 3 měsíce)

Dále vymezuje vztahy mezi:

- ✦ Vysílající organizací – chrání dobrovolníka vůči organizaci přijímající (platí za dobrovolníka pojistné plnění)
- ✦ Dobrovolníkem (povinnost přihlásit se k účasti na důchodovém pojištění)
- ✦ Přijímající organizací – využívá dobrovolnickou službu (nemůže dobrovolníka vykořisťovat, ohrožovat ho na životě apod.)

Všem těmto aktérům přináší povinnost vstoupit do vzájemných vztahů.

Vysílající organizace

- ✦ Občanské sdružení
- ✦ Obecně prospěšná společnost
- ✦ Církev nebo církevní právnická osoba

Tato NNO dostává od MV akreditaci na 3 roky, může být obnovena.

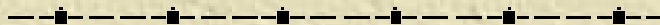
Oblasti, kde je možné dobr. službu vykonávat:

- ✦ Pomoc nezaměstnaným, sociálně slabým, zdravotně postiženým, seniorům, příslušníkům menšin, imigrantům, drogově závislým osobám, obětem domácího násilí, mládeži a dětem ve volném čase, pomoc při katastrofách, v oblasti ŽP, při uchování kulturního dědictví, v postpenitenciární péči.
- ✦ A to v ČR i v zahraničí.

Metody vyjádření

dobrovolné práce

1. Output-related method

✦ Ocenění hodnoty poskytnutých služeb a odečtení jejich nákladů na vstup

Náklady na vstup = náklady na nábor a školení + vybavení a zařízení + materiální náklady

2. Input–related method

✦ Vyjádření hodnoty času
potřebného na práci

The American Institute for Certified Public Accountants se rozlišují 3 způsoby ocenění hodnoty času:

2a. Global Substitute Method

✦ Náklady na pronájem placené síly
k provedení práce

2b. Specialized Substitute Method

✦ Průměrný plat specialisty na provedení neplacené práce

2c. Cost Opportunity Method

✦ Tržní mzda, o kterou dobrovolník přichází výkonem neplacené práce

MPSV

✦ Kvalifikovaná práce - Průměrná mzda nebo 6.platová třída

✦ Nekvalifikovaná práce – minimální mzdové tarify v katalogu, vydávaném MPSV

Problém – hodinová mzda x měsíční tarif

Metoda VIVA

✦ the Volunteer Investment and Value Audit

✦ = vstupy do dobrovolnických
programů/ výstupy (hodnota času)

Finanční zdroje NNO

✦ Veřejné zdroje

- Dotace
- Veřejné zakázky
- Smlouvy o poskytování služeb
- Ze zákona (církve, veřejné i soukromé školy, aj.)
- Ostatní (např. NIF – 1,5 ml Kč a CEE Trust – 75 mil.USD)

✦ Dárcovství

- Individuální
- firemní

✦ Vlastní příjmy

- Vlastní hospodářská činnost
- Členské příspěvky
- Příjmy z loterií a her

Dotace z úrovně ministerstev:

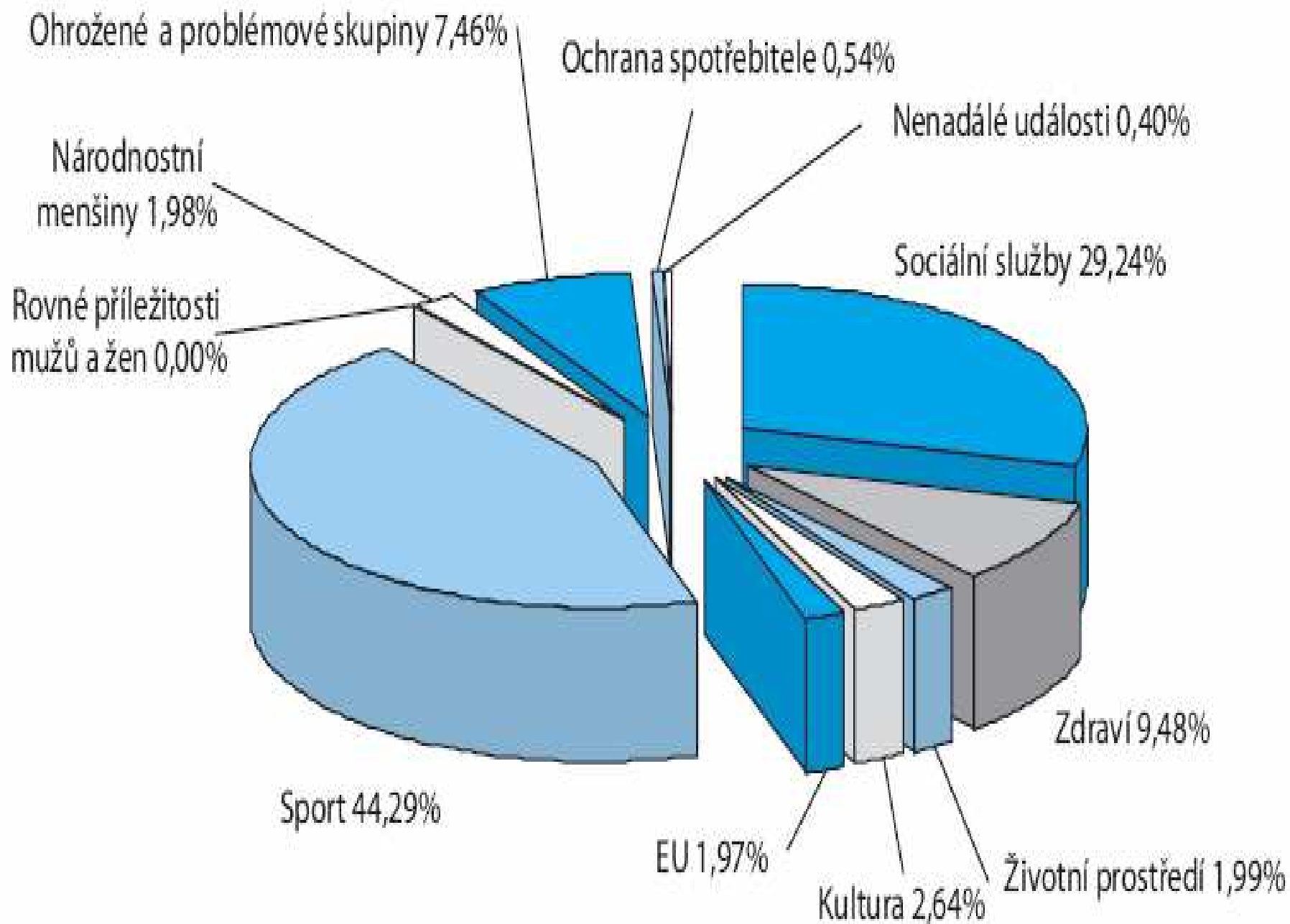
Tabulka 8 Podpora NNO dle hlavních oblastí dotační politiky z úrovně ministerstev (v tis. Kč)

Oblast	Celkem za rok 2002*	Celkem za rok 2003*
Poskytování soc. služeb	933 956	1 361 405
Ochrana a podpora zdraví, včetně péče o zdravotně postižené	302 885	298 988
Ochrana životního prostředí, udržitelný rozvoj	63 497	74 450
Rozvoj kultury, záchrana kulturního dědictví	84 315	426 754
Příprava na vstup do EU, spoluúčast na programech EU	63 073	21 785
Rozvoj sportu a tělovýchovy	1 414 978	1 295 639
Podpora rovných příležitostí mužů a žen	0	0
Práva příslušníků národnost. a etnických menšin	63 279	65 703
Péče o ohrožené a problémové skupiny obyvatel	238 319	243 461
Ochrana spotřebitele a ochrana nájemních vztahů	17 401	20 343
Pomoc při nenadálých událostech	12 907	0
Rozvoj dobrovolnické služby	Ne	1 139
Celkem	3 194 610	3 809 667

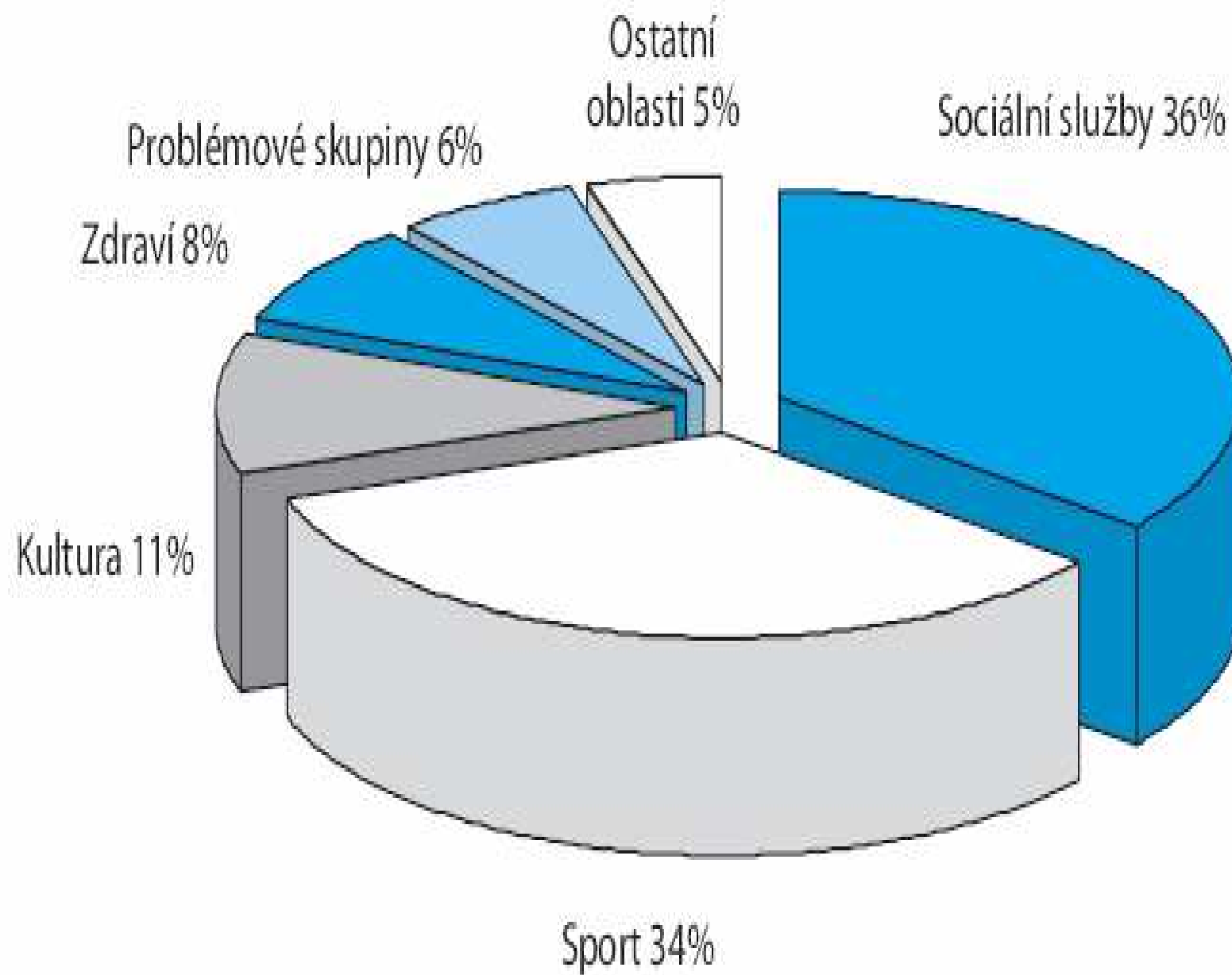
*Zaokrouhleno

Pramen: Rozbor 2002, 2003, <http://wtd.vlada.cz>

Obrázek 10 Poskytnuté dotace z rozpočtu ministerstev podle hlavních oblastí v roce 2002

Obrázek 11 Poskytnuté dotace z rozpočtu ministerstev podle hlavních oblastí v roce 2003

Pramen: Rozbor 2003, <http://wtd.vlada.cz>

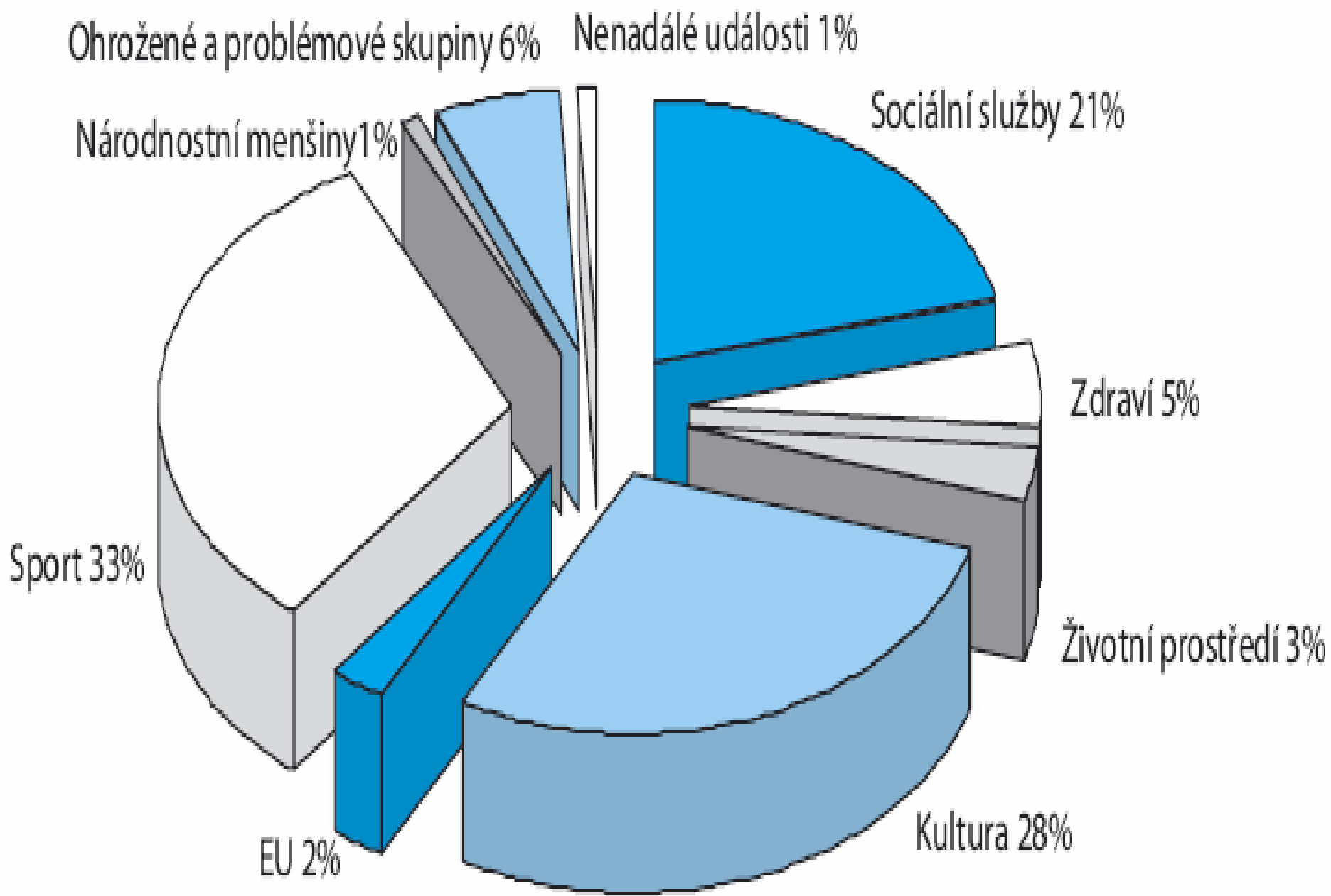
Dotace z úrovně krajů:

Tabulka 12 Podpora NNO dle hlavních oblastí dotační politiky (v tis. Kč)

Oblast	Celkem za rok 2002	Celkem za rok 2003
Poskytování soc. služeb	75675	126 768
Ochrana a podpora zdraví, včetně péče o zdravotně postižené	18645	22 591
Ochrana životního prostředí, udržitelný rozvoj	11866	35 985
Rozvoj kultury, záchrana kulturního dědictví	100805	136 138
Příprava na vstup do EU, spoluúčast na programech EU	8472	975
Rozvoj sportu a tělovýchovy	113668	201 990
Podpora rovných příležitostí mužů a žen	0	30
Práva příslušníků národnost. a etnických menšin	3422	11 280
Péče o ohrožené a problémové skupiny obyvatel	21143	66 733
Ochrana spotřebitele a ochrana nájemních vztahů	0	374
Pomoc při nenadálých událostech	2599	29 823
Rozvoj dobrovolnické služby	0	1 824
Celkem	356295	634 511

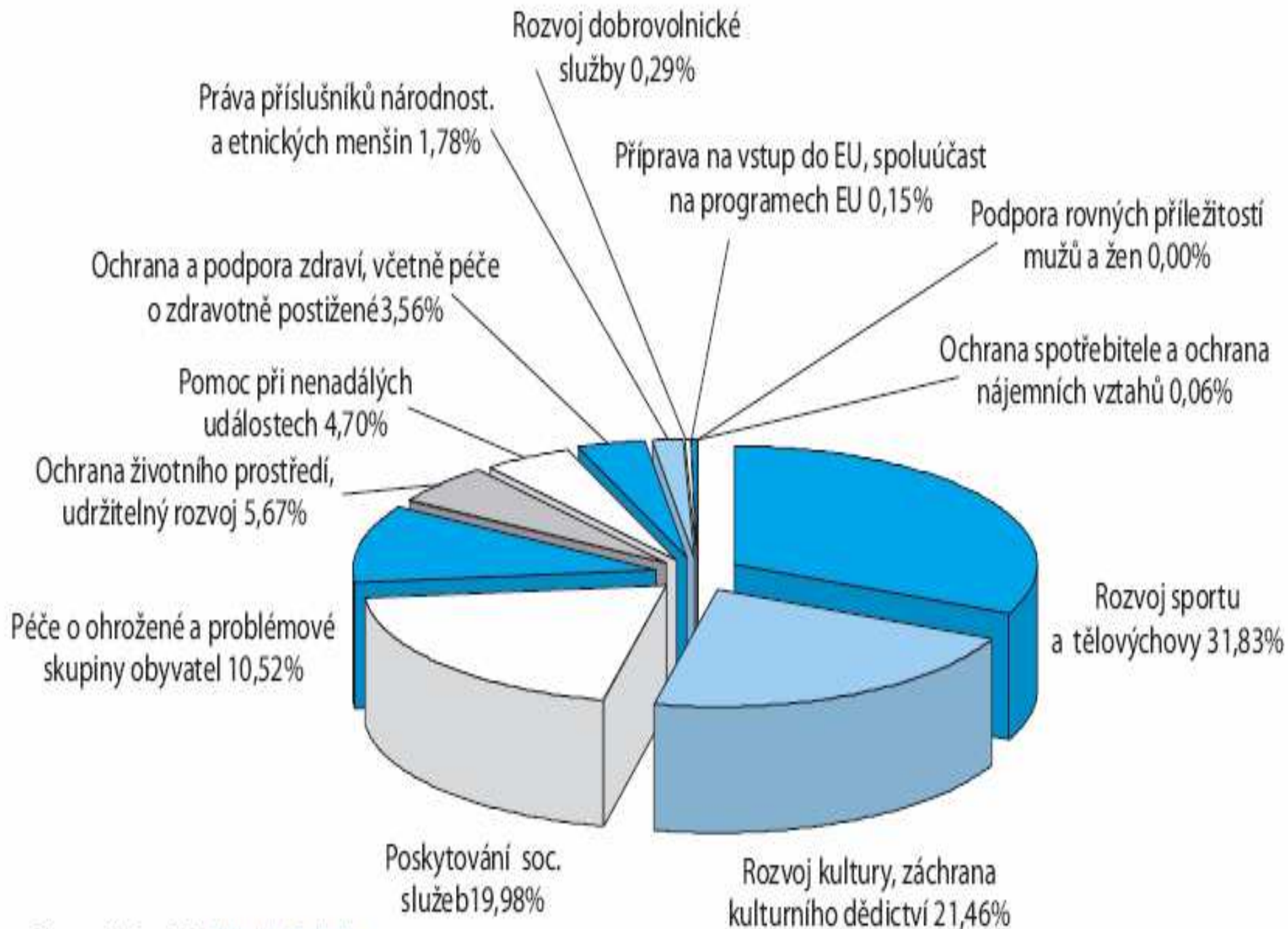
Pramen: Rozbor 2002, 2003 <http://wtd.vlada.cz>

Obrázek 18 Podpořené hlavní oblasti z rozpočtu krajů v roce 2002

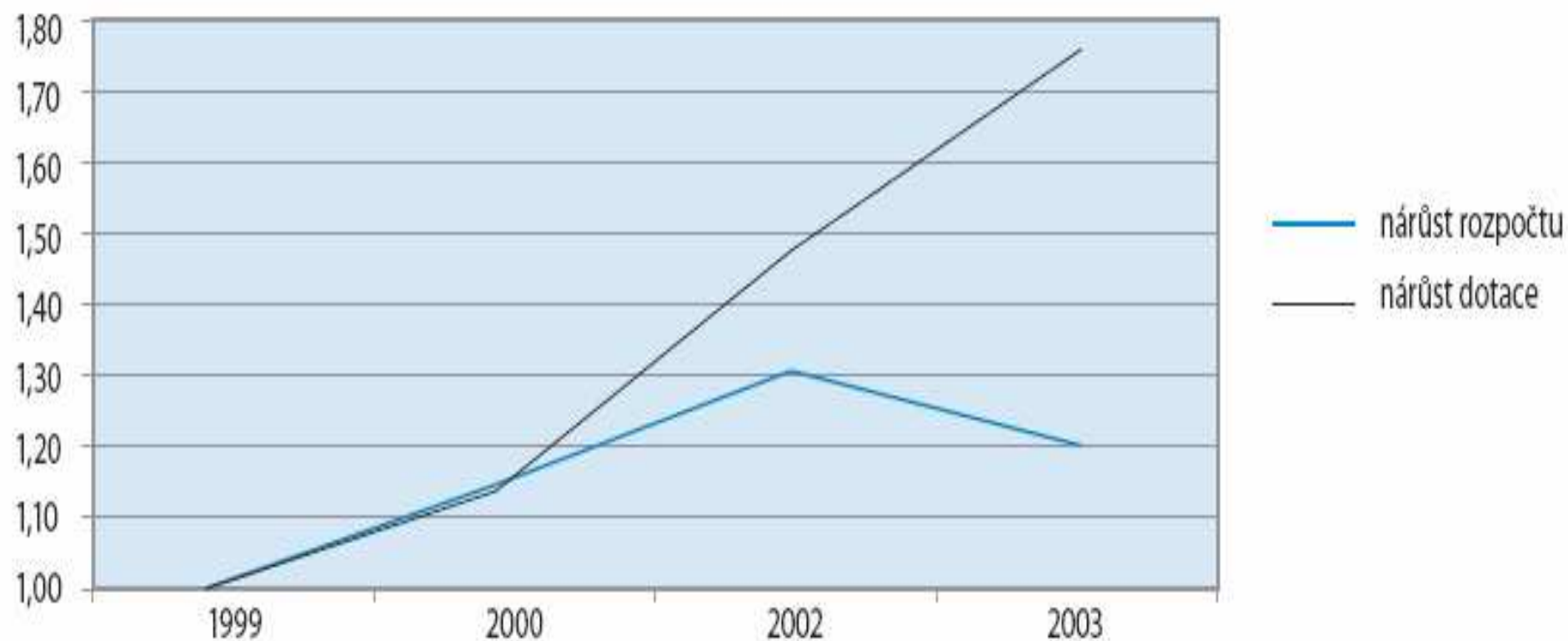
Pramen: Rozbor 2002, <http://wtd.vlada.cz>

Obrázek 19 Podpořené hlavní oblasti z rozpočtu krajů v roce 2003

Pramen: Rozbor 2003, <http://wtd.vlada.cz>

Obrázek 5 Srovnání nárůstu rozpočtu a výše dotací vztaheno proti roku 1998

Pramen: Rozbor 1998-2003

Tabulka 6 Srovnání výdajů z ministerstev a z krajů 2002-2003 (tis. Kč)

DOTACE	Celkem za rok 2002	Celkem za rok 2003	index 2003/2002
ministerstva	3 194 610	3 809 667	1,19
kraje	356 294	634 511	1,78

Pramen: Rozbor 2002, 2003

Individuální dárcovství

- ✦ V roce 2003 darovala peněžité či věcný dar nějaké NNO téměř polovina obyvatel ČR (47 %)
- ✦ Celková hodnota darů od jednoho dárce:
 - 2/3 dárců do 700 Kč
 - 5 % dárců nad 4 tis. Kč
- ✦ Na MV ČR registrováno více jak 400 veřejných sbírek (prudký rozvoj DMS)

Firemní dárcovství

TABULKA 8: DARY FIREM VČETNĚ PŘÍSPĚVKŮ FIREMNÍCH NADAČNÍCH SUBJEKTŮ V ROCE 2003

Hodnota daru (Kč)	Procento firem
Do 200 tisíc	77
201 – 500 tisíc	6
501 tisíc – 1 milion	4
1 – 5 milionů	7
5 – 10 milionů	1
10 - 50 milionů	2
Více než 50 milionů	0,5

Zdroj: Fórum dárců (průzkum firem)

Příjmy z loterií a sázkových her

TABULKA 6: TRŽBY ZE SÁZKOVÝCH HER 1999 - 2003

Oblast	1999	2000	2001	2002	2003
Loterie	5,9	6,9	6,1	6,8	7,0
Kurzové sázky	4,1	6,8	8,1	9,5	11,2
Kasína	9,4	10,6	10,6	10,1	10,1
Výherní hrací přístroje (VHP)	31,0	35,5	38,3	41,2	44,2
Ostatní	0,4	0,7	1,1	2,3	5,6
Celkem	50,8	60,5	64,2	69,9	78,0

Zdroj: MF ČR. Údaje v miliardách Kč.

Odvod na veřejně prospěšné účely za rok 2003 podle sázkových her (v %)

Veřejně prospěšný účel	Podíl na celku v %
Sociální	1, 0 %
Zdravotní	0, 8 %
Kulturní	1, 2 %
Sportovní	61, 1 %
Vzdělávání	0, 3 %
Obce	29, 2 %
Nadace	6, 3 %
CELKEM	100 %

Daňová zvýhodnění NNO

- ✦ Daň z příjmů právnických osob
- ✦ Silniční daň
- ✦ Daň dědická a darovací
- ✦ Daň z nemovitosti
- ✦ Daňový zvýhodnění dárců
- ✦ Snaha prosadit daňové asignace

Daňová asignace – pro a proti

PRO

- ✦ Další finanční zdroj pro NNO
- ✦ Zvýšení občanské participace na financování NNO
- ✦ Zvýšení povědomí o NNO
- ✦ Výchova k filantropii

PROTI

- ✦ Popření daňového principu neekvivalence
- ✦ Narušení horizontální spravedlnosti
- ✦ Růst administrativních nákladů
- ✦ Nedokonalá informovanost dárců – neefektivní alokace prostředků

Společenská odpovědnost firem

= corporate social responsibility, CSR

Liší se z pohledu:

- ✦ managementu
- ✦ marketingu
- ✦ Evropské unie

Pohled managementu

Carollova čtyřdílná definice CSR, která se skládá z následujících složek:

- ✦ Ekonomická odpovědnost, kdy na sebe podnik bere závazek vyrábět výrobky a služby a prodávat je za spravedlivou cenu,
- ✦ Zákonná odpovědnost, kdy na sebe podnik bere závazek chovat se v souladu s místní legislativou,
- ✦ Etická odpovědnost, kdy na sebe podnik bere závazek chovat se v souladu s očekáváním společnosti, která nejsou upravena legislativou,
- ✦ Dobrovolná, resp. filantropická odpovědnost, která není společností očekávána, ale nabývá na strategické úloze.

Pohled marketingu

- ✦ Pracuje jen s filantropickou odpovědností:
 - ◆ Účelové sponzorství
 - ◆ Sociální marketing
 - ◆ Cause related marketing
- ✦ Proto CSR (mylně) označována za „nálepku“ kvalitního PR
- ✦ V ČR tento trend prosazuje Fórum dárců (poté, co opustilo lobbying za prosazení daňových asignací)
 - ◆ Konference: CSR- značka, která se vyplácí
 - ◆ Projekt: Sociální marketing – prostor pro inovativní marketingové kampaně

Pohled EU

- ✦ „CSR – je dobrovolné integrování sociálních a ekologických hledisek do každodenních firemních operací a interakcí s firemními stakeholders“ (Trnková, 2004 dle Zelené knihy, 2001)
- ✦ podporuje tedy dobrovolný, nikoli povinný charakter společenské odpovědnosti firem!!!